

Wat komt er in de bunker van Seyss-Inquart? | Foto: DHC/Winish Chedi

In lege nazibunker kan crematorium, zegt gemeente

De bunker van nazikopstuk Arthur Seyss-Inquart op landgoed Clingendael gaat de markt op. Wat past er in dit 'foute' rijksmonument? Een crematorium, suggereert de gemeente Den Haag als mogelijke invulling.

Door Jeroen van Raalte

Het leegstaande rijksmonument ligt op landgoed Clingendael, op de grens van Wassenaar en Den Haag. In de imposante bunker-vermoord-als-boerderij zetelde rijkscommissaris Seyss-Inquart, tijdens de Duitse bezetting de hoogste civiele autoriteit in Nederland. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is vastbesloten dit symbool van het nazibewind te verkopen aan een marktpartij. Samen met de gemeente Wassenaar, eigenaar van de grond, heeft de RVB de voorwaarden voor de verkoop op papier gezet. Ook Den Haag heeft zijn zegje in dit dossier, want pal naast de bunker begint het Benoordenhout: Haags grondgebied.

Wat te doen met dit 'foute' erfgoed, dat sinds drie jaar een rijksmonument is? De gemeente Den Haag heeft in mei een aantal mogelijke invullingen geopperd, blijkt uit een ambtelijk advies aan Wassenaar dat via de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is vrijgegeven. In het rijtje opties staan onder meer horeca, wellness, museum, dansschool en fitnesscentrum. Een suggestie die de gemeente aandraagt voor dit symbool van het nazi-regime is, in het licht van de Holocaustverschrikkingen, bijzonder wrang: een crematorium.

"Niet tactvol." Ronald Klomp, voorzitter van Stichting WO 2 Sporen en indiener van het Wob-verzoek, drukt het zacht uit. Hij maakt zich hard voor het behoud van de bunker en lobbyde in de Tweede Kamer een meerderheid bij elkaar die per motie haar zorgen uitsprak over het lot van oorlogserfgoed. "Misschien hebben ze in het advies een standaardlijstje met functies gebruikt. De gemeente toont in ieder geval weinig besef van

de historische gevoeligheid van de bunker." De betrokken partijen hebben altijd benadrukt dat ze secuur omspringen met deze beladen geschiedenis. "En dan komen dit soort suggesties op tafel," schampert Klomp.

Verkeersdrukte

De gemeente Den Haag toont zich bovenal bezorgd over mogelijke verkeersdrukte in het Benoordenhout bij een nieuwe invulling van de bunker. In brieven aan Klomp zegt ze te waken voor 'grootschalige activiteiten' die een 'verkeersaantrekkende werking' hebben. Het is een probleem dat eigenlijk niet bestaat: in haar vertrouwelijke advies aan Wassenaar erkent de gemeente zelf dat de parkeerdruk in de wijk 'naar alle waarschijnlijkheid' weinig zal toenemen als de bunker een andere functie krijgt.

Volgens het RVB is er geen reden tot

zorg. De erfgoedwaarde van de bunker wordt vastgelegd in de verkoopvoorwaarden. Een commissie van deskundigen zal de plannen van potentiële kopers doorlichten, waarbij de cultuurhistorische waarde vooropstaat. De gemeente Wassenaar zal vervolgens handhaven, daarbij ondersteund door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Is de toekomst van de bunker daarmee veiliggesteld? Klomp heeft grote bedenkingen. Ook bij bovengenoemde Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed lijkt niet iedereen de zorgen over de invulling van de nazibunker even serieus te nemen. In juni had de Joodse belangenorganisatie CIDI een afspraak bij de rijksdienst. Vooraf schreef een ambtenaar in een interne e-mail: 'Ik vermoed dat het (de bunkerwestie, red.) dan ook ter tafel komt. Wees gerust. Ik zal vooral luis-teren.'

ADVERTENTIE

Exclusieve brilmode

HOFSTEDE OPTIEK
opticien | opticien

Hoogstraat 37
2513 AP Den Haag
www.hofstede-optiek.nl

VARILUX